

T.C
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
KLİNİK/ KLİNİK DIŞI UYGULAMALARINA İLİŞKİN YÖNERGE
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'ne bağlı Sağlık Yüksekokulu'nda lisans düzeyinde öğrenim gören Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin eğitim-öğretim programı doğrultusunda meslek derslerinde almış oldukları kuramsal bilgileri klinik ve klinik dışı uygulama alanlarında uygulayabilmeleri için görevli öğretim elemanları ve öğrencilerin uyması gereken usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu esaslar, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin ve görev yapan öğretim elemanlarının;

- a- Hemşirelik Esasları,
- b- İç Hastalıkları Hemşireliği,
- c- Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği,
- d- Doğum – Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,
- e- Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,
- f- Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği,
- g- Halk Sağlığı Hemşireliği

dersleri için, uygulama yapacakları yerleri ve buralardaki sorumluluklarını, uygulama kıyafetlerini ve uygulamanın değerlendirilmesindeki esas ve usulleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu esaslar 07/09/2015 tarihli ve 29468 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren “Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” ile 02/02/2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 26775 sayılı “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitimi Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik” maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1)

Bu esaslarda geçen;

Yüksekokul: Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sağlık Yüksekokulunu,

Bölüm: Osmaniye Korkut Ata Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünü,

Bölüm Başkanlığı: Osmaniye Korkut Ata Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölüm Başkanlığını,

Uygulama Koordinatörü: Uygulamalı meslek dersinin planlanmasından ve yürütülmesinden sorumlu öğretim elemanını,

Klinik / Klinik Dışı Uygulama: Öğrencilerin mezuniyet öncesi uygulamalı derslerinin entegrasyonunu amaçlayan, mesleki bilinç ve deneyim kazandıracak uygulamaları,

Klinik / Klinik Dışı Ders Sorumlusu: Klinik / klinik dışı derslerin her birinin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinden sorumlu olan ilgili dersin öğretim elemanı/elemanlarını,

Klinik / Klinik Dışı Uygulama Sorumlusu: Öğrenci ile belirlenen uygulama alanlarında rehberlik eden ve klinik/ klinik dışı uygulamalarının planlanmasından, yürütülmesinden ve değerlendirilmesinden sorumlu olan öğretim elemanlarını/hemşireleri,

Klinik / Klinik Dışı Uygulamalar: İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği klinik / klinik dışı derslerinin uygulamalarını,

Klinik/Klinik Dışı Uygulama Dersleri: Eğitim-öğretim programında yer alan, hemşireliğe ilişkin bilgi, beceri, tutum ve davranış kazandırmayı amaçlayan, yarıyıl içi kuramsal, klinik ya da klinik dışı uygulamalı çalışmaları kapsayan ve zorunlu olan Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği derslerini tanımlar.

Ön Koşul Dersi: Hemşirelik Bölümü müfredatı içerisinde yer alan öğrencinin daha sonraki yarıyıl da açılan zorunlu mesleki dersleri alabilmesi için önceki yarıyıl da alması gereken mesleki dersi,

Uygulama: Mesleki dersler kapsamında yer alan kuramsal konular ile ilişkili bilgi ve becerilerin kazandırılmasına ve hemşirelik becerilerinin pekiştirilmesine yönelik sağlık hizmeti veren kurumlarda, öğretim elemanlarının rehberliğinde yapılan eğitimi,

Uygulama Süresi: Başlangıç ve bitiş tarihleri uygulama yaptıran öğretim elemanı ve bölüm başkanının önerisi ile yüksekokul müdürü tarafından, akademik takvime bağlı olarak belirlenen süreyi (saat/hafta) ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler

Uygulamaların amacı ve yeri

MADDE 5 – (1) Klinik / klinik dışı uygulamasının amacı, dört yıllık hemşirelik bölümü öğrencilerinin Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği derslerinde öğrenim süresince kazandıkları teorik ve uygulama bilgilerini; koruyucu, tedavi ve rehabilite edici alanlarda bireyin, ailenin ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini karşılamak için, hemşirelik bakımını planlama, uygulama ve değerlendirmede kullanabilme, hemşirelik girişimlerini gerçekleştirme ve sonuçlarını değerlendirmede sorumluluk alabilme; sağlık hizmetlerinin sunulmasında sağlık ekibi içinde yer alarak ve ekibin diğer üyeleriyle dayanışma içinde çalışabilme, hemşirelik uygulamalarını mesleki standartlar doğrultusunda gerçekleştirebilme becerisini kazandırmak ve mezuniyet öncesi mesleki tecrübelerini arttırmaktır. Bu derslerin mesleki öğretim uygulamaları, ilgili anabilim dalının uygun göreceği il/ilçe sağlık müdürlükleri, kamu hastaneler birliğine bağlı hastaneler ve bağlı birimler, halk sağlığı müdürlüğü ve bağlı birimler, yetiştirme yurdu, huzur evi, çocuk yuvası, rehabilitasyon merkezleri, halk eğitim merkezleri, eğitim kurumları ve uygulamalı dersin içeriğine uygun eğitim yapılacak diğer kamu ve özel kurumlarda yapılabilir.

Uygulamaların Yürütülmesi

MADDE 6 – (1) a) Uygulamalı meslek derslerinin kuramsal kısmını yürüten öğretim elemanı, aynı zamanda uygulamaların yürütülmesinden de sorumludur.

b) Öğrenci sayısı ve uygulama alanları dikkate alınarak gerektiğinde uygulamanın eksiksiz yürütülmesi amacıyla Bölüm Başkanlığı'nın önerisi ile Yüksekokul Müdürlüğü tarafından en az lisans düzeyinde eğitim almış, çalışma deneyimi olan hemşirelik mezunları görevlendirilebilir.

c) Meslek derslerinin yarıyıl içi uygulamaları, klinik ve klinik dışı uygulamalarına öğrenciyi hazırlıklı hale getirmek amacıyla, bölümün eğitim-öğretim programındaki toplam teorik ve uygulama saatleri dikkate alınarak, dönem başında ilgili öğretim elemanın önerisi ve bölüm başkanlığının onayı ile blok olarak yapılabilir. Blok olarak yapılması düşünülen dersin teorik ve uygulama saatleri birleştirilebilir.

d) Klinik / klinik dışı uygulamalarının yürütülmesi, anabilim dalı başkanının belirleyeceği öğretim elemanları arasından seçilen ders sorumlusu/sorumluları ve yürütücüsü/yürütücüleri tarafından gerçekleştirilir.

Uygulamalara Devam Zorunluluğu

MADDE 7 – (1) a) Öğrenciler, uygulamalı dersin %80'ine devam etmek zorundadır. Uygulamalı çalışmaların (laboratuvar, klinik ve alan uygulamaları vb.) %20'sinden fazlasına

devam etmeyen öğrenciler, devamsızlıktan dolayı o dersten başarısız sayılırlar. Klinik ve klinik dışı uygulamalar kapsamında dönem içi uygulamalara belirlenen süreden daha fazla devamsızlık yapanlar, o dersten devamsızlıktan dolayı başarısız sayılır ve ilgili dersin yarıyıl sonu sınavına giremez. Söz konusu öğrenciler o dersin teorik ve uygulamasını tekrar almak ve devam etmek zorundadır.

b)Yönetim Kurulu kararı tarafından kabul edilen sağlık raporları vize sınavları dışında, uygulamalı dersler açısından geçerli değildir.

c) Uygulamalardan başarısız olan öğrenciler, ilgili mesleki dersleri tekrar almak zorundadır.

Uygulama Süresi

MADDE 8 – (1) Yarıyıl içi uygulamaları akademik takvimdeki eğitim-öğretim süresi içinde yapılır. Başlangıç ve bitiş tarihleri uygulama yaptıran ilgili öğretim elemanı tarafından belirlenir ve Bölüm Başkanlığı'na iletilir.

Ön Koşullu Dersler

MADDE 9 – (1) a) Öğrencilerin I. Sınıfta almış oldukları “Hemşirelik Esasları” dersi ön koşullu derstir. Bu dersten başarılı olamayan veya devam zorunluluğunu yerine getirmeyen öğrenci, üst sınıflardan hiçbir uygulamalı meslek dersini alamaz. Bu ön koşullu dersten başarı ve devam zorunluluğunu yerine getirmeyen öğrenci II. Yıl ve sonraki tekrarlarında daima teorik ve uygulamaya devam zorunluluğunu yerine getirmesi gereklidir.

Uygulama Alanlarında Kılık Kıyafet Düzenine İlişkin Kurallar

MADDE 10- a) Klinik uygulamalarda, hemşirelik bölümü öğrencileri, meslekleri ile ilgili kılık kıyafet kurallarına aynen uymak zorundadırlar. Kılık-kıyafet modeli, Yüksekokul Yönetim Kurulunca belirlenir. Kılık-kıyafet kurallarına uymayan öğrenciler, uygulamaya devam edemezler .

b) Öğrenci adı-soyadı yazılı yaka kartı takar. Enfeksiyona neden olabileceğinden saçlar başın yukarısında toplu ya da omuz hizasının üzerinde kısa olmalıdır. Başörtüsü kullanan öğrenciler için, başörtünün uçları enfeksiyon oluşturmayacak şekilde üniforma içinde kalmalıdır.

c) Saat, sarkmayan küpe ve alyans dışındaki takılar kullanılmamalıdır. Tüm öğrenciler günlük bakımını düzenli yapmalı, tırnaklar kısa ve ojesiz olmalı; erkek öğrenciler günlük tıraş olmalıdır.

Uygulamaların Değerlendirilmesi

MADDE 11 – (1) a) Uygulamalarda öğrencinin başarı durumunun değerlendirilmesi öğretim elemanları/uygulama yürütücüleri tarafından yapılır. Öğrenciler yapmış oldukları uygulama çalışmalarında teorik bilgi, pratik beceri, çalışma disiplini, performansı, iletişimi, kayıt tutması, istekliliği, sergilediği beceri ile bilgi ve becerisini bakım sürecine yansıtması gibi özellikler

bakımından staj yürütücüsü tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonucu “öğrenci değerlendirme formuna” işlenir ve dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından imzalanır.

a) Yarıyıl içi uygulama notu, uygulama sorumlusu ve uygulama yürütücülerince 100 (yüz) tam üzerinden hesaplanır. Uygulama notunun; ilgili dersin yıl sonundaki başarı notuna etkisi %30'dur.

b) İlgili dersin uygulamasından başarısız olan öğrenciler dersin yarıyıl sonu sınavına giremezler. Bu durumda öğrenci ilgili dersin teorik ve yarıyıl içi uygulamasını açıldığı ilk yarıyıldaki tekrar almak ve devam etmek zorundadır.

c) Uygulamalı meslek derslerinin yılsonu başarı notunun hesaplanmasında Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Eğitim-Öğretim Sınav Yönetmeliği hükümleri esas alınır.

d) Uygulamalı derslerden devamsızlık veya başarısızlık nedeniyle kalan öğrenciler, dersi tekrar aldıklarında dersin teorik ve uygulamasına devam etmek zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulama Sorumlularının ve Öğrencilerin Görevleri

Uygulama Sorumlularının Görevleri

MADDE 12 – (1) a) **Hemşirelik Bölüm Başkanı:** Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü uygulamalı derslerinin organizasyonundan Hemşirelik Bölüm Başkanı sorumludur. Uygulamalı derslerin yürütülmesi için anabilim dalı başkanlarından gelen öneriler doğrultusunda öğretim elemanları arasında görev dağılımı yapar. Uygulamanın eksiksiz yürütülmesi için gerekli önlemleri alır/aldırır. Resmi yazışmaları yapar/yaptırır. Uygulama yerlerinde denetimleri yapar/yaptırır.

b) **Anabilim Dalı Başkanları:** Anabilim dalı ile ilgili uygulamalı dersin yürütülmesini sağlar. Klinik/klinik dışı uygulama derslerinin yarıyıl içi aktivitelerini planlar ve bölüm başkanına bildirir. Uygulama eğitiminin eksiksiz yürütülmesi için gerekli önlemleri alır. Akademik takvime bağlı olarak uygulamaların başlangıç ve bitiş tarihlerini bölüm başkanına önerir. Yarıyıl içi uygulama eğitiminin yapılacağı kurum/kuruluşların ilgili yöneticileri ile iletişim kurarak gerekli izinlerin alınması sürecini takip eder. Uygulamada ortaya çıkan problemleri çözer.

c) **Sorumlu öğretim elemanları:** Uygulama yapacak öğrencilerin listesini hazırlar ve uygulama alanlarına gönderir. Uygulamaların düzenli bir şekilde yapılmasını sağlar. Uygulamaları yürütür ve öğrencileri uygulama ortamında ve sürecinde değerlendirir. Uygulamalar esnasında öğrencilerin devam durumlarını takip eder ve davranışlarını denetler, öğrencin uygulama alanlarına uyumunu sağlar, çalışmalarını yönlendirir. Uygulama yapılacak

kurum ve kuruluşlara belgelerin ulaşp ulaşmadığını takip eder. Uygulamalarla ilgili olarak, uygulama yeri ve anabilim dalı başkanı arasındaki iletişimi sağlar. Öğrencinin uygulama amacına yönelik eğitimlerini sağlar. Uygulama alanındaki rapor/formları değerlendirir.

d) **Uygulama Sorumlusu:** Anabilim dalı başkanları tarafından klinik / klinik dışı dersleri uygulaması için görevlendirilirler. Uygulama başlangıç ve bitiş tarihlerini akademik takvime bağlı olarak belirler ve uygulama koordinatörüne önerir. Uygulama yapacak öğrencilerin listelerini, uygulama alanlarını belirler. Uygulama sonunda değerlendirmenin yapılmasını sağlar.

Öğrencilerin görev ve sorumlulukları

MADDE 13 – (1) a) Öğrenciler, klinik uygulamalarda sorumlu klinik hemşiresinin ve ders koordinatörünün gözetimi ve denetiminde, hastanın tedavi ve bakımını yürüten ekipte aktif olarak görev alır, tedavi, bakım girişimlerine ve hasta vizitlerine katılır. Diğer çalışanlarla rapor alıp verir, klinik ve laboratuvar işlemlerini izler, kayıtlarının düzenli tutulmasını sağlar. Uygulama alanında iyi ve olumlu ilişkiler içinde olmaya gayret ederler. Hastaları evdeki bakım devamlılığına hazırlamak amacı ile her klinik alan içinde belirlenecek hasta grupları için grup eğitimi programları düzenler ve yürütür.

b) Öğrencilerin uygulama süresi içerisinde uygulama yaptığı kurumun çalışma ve güvenlik kurallarına uyma ve kullandığı araç-gereç ve malzemeyi özenle kullanma yükümlülüğü vardır. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye ait olup, öğrenci hakkında ayrıca “Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği” hükümleri uygulanır.

c) Uygulama yerlerinde yapmış oldukları çalışmalarına ilişkin notlar alır, formları doldurur ve bir rapor/defter hazırlarlar. Bu raporu kullandıkları formlar ile birlikte, kendisine bildirilen sürede sorumlu öğretim elemanına/uygulama yürütücüsüne teslim ederler.

d) Öğrenciler uygulama yerinde, uygulama yürütücüsünün kendilerinden istediği mesleki görev ve sorumluluklarını zamanında ve istenilen şekilde eksiksiz olarak yaparlar. Uygulama yürütücüsünün belirlediği zamanda vaka sunumuna katılırlar.

e) Uygulama yerlerinden sorumlu öğretim elemanının izni olmadan ayrılamaz, uygulama yerini değiştiremez ve terk edemezler. Uygulama alanındaki çalışmalarını içeren formları hazır bulundururlar ve (uygulama raporları, uygulama beceri listesi, bakım planı vb.) uygulama yürütücüsüne imzalatırlar.

f) İlgili uygulama için belirlenen yer ve saatlerde uygulama yaparlar.

g) Uygulama yapılan yerde gerek koruyucu olarak gerekse işin niteliği gereği kurumun gerektirdiği bir kıyafet giyme zorunluluğu olan hallerde bu zorunluluğa uyarlar.

h) Uygulama yaptıkları kurum/kliniğin kurallarına ve çalışma saatlerine uymak zorundadır.

i) Hemşirelik mesleğine uygun genel sağlıklı yaşam ve hijyen kurallarına uyarlar.

i)Derslerde ve uygulamalarda cep telefonu, cep bilgisayar, telsiz cihazlar vb. elektronik cihazlar kapalı/sessiz konumda olmalıdır.

j) Klinik/ klinik dışı uygulamalarda üst sınıflardaki öğrenciler uygulama süresince alt sınıflardaki öğrencilerin çalışmalarını gözetir ve eğitimlerine yardımcı olurlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Esaslarda Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 14 – (1) a) Bu esasların kapsamında olduğu halde hakkında hüküm bulunmayan hususlar için sorumlu ve karar verici mercii Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğüdür.

b) Esaslarda yer almayan hususlar hakkında, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu esaslar, üniversite senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu esasların hükümleri, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.